

[Aksel Møller.]

overstået og vi i dette høje ting spurgte, hvad meningen var, var vi kommet ud af Buhls vendekreds og ind i Kragss igen. Så hørte vi den højtærede handelsminister tale, som om det egentlig kun var en serie gode gerninger, han havde at se tilbage på, og som om han næsten ingen ængstelse havde overfor fremtiden. Den højtærede økonomiminister bevarede fuldstændig tavshed ved den lejlighed. Vi har søgt ved vor afstemning om vareforsyningsloven at pege på så stærkt, som det nu er et politisk parti muligt i det høje ting, at vi ikke havde tillid til den økonomiske politik, regeringen førte, men regeringen foretrak ved enhver lejlighed, når den stod overfor tinget, „vente og se politikkens“, den lod dag efter dag gå hen uden at tage noget som helst initiativ.

Det er altså en regering, som er kørt fast, folketinget er stillet overfor i dag. Det er blot tragisk, at i denne situation, hvor spillet forsåvidt er ude, indrømmer man i virkeligheden endnu ikke hele sandheden om den virkelighed, der venter det danske folk. Den højtærede handelsminister har opgjort underskuddet på betalingsbalancen for indeværende år til 360 mill. kr. Det er altså mere end det dobbelte af det tal, han gav rigsdagen i slutningen af maj. Dengang skønnede den højtærede handelsminister, at vi stod overfor et underskud i indeværende år på 170 mill. kr. Men selv disse 360 mill. kr., som vi nu er nået til, er jo kun en del af sandheden, for disse 360 mill. kr. er kun det udækkede underskud. Opretholdelsen af vort nuværende økonomiske liv og folkets nuværende levestandard har kun været mulig ved et samtidigt forbrug af en Marshallhjælp på ca. 600 mill. kr. Det vil altså sige, at vi i virkeligheden i 1950 bruger 960 mill. kr. mere, end vi selv er i stand til at tjene. For 1951, som også indgår i den højtærede handelsministers opstilling af problemet, viser det foreløbige skøn et underskud på 500 mill. kr. plus et Marshallforbrug på 300 mill. kr. Det vil altså sige, at i 1951 ville forudsætningen for bevarelse af den nuværende levestandard være et valutaforbrug på ca. 800 mill. kr. mere, end vi selv er i stand til at tjene.

Det ærede medlem hr. Axel Kristensen pegede på den situation, der ville opstå i 1952, når Marshallhjælpen ophørte. Også jeg vil gerne have lov til at pege på denne situation. Stillingen vil da være den, at Danmark vil være helt henvist til sine egne kræfter. Det er på denne baggrund, mit parti opfatter landets økonomiske situation. Den politik, der skal føres, må sigte mod at

skaffe balance inden 1952 mellem, hvad vi tjener og forbruger af fremmed valuta. Men det er ikke ligeegyldigt, hvordan denne tilpasning tilvejebringes. Opgaven er bunden. Balancen må opnås under hensyntagen til den store idé, som motiverer Marshallplanen, og hvis virkeliggørelse er den største politiske opgave i de frie folks økonomi: genskabelse af forrige tiders økonomiske frihed mellem landene.

Det forslag til beslutning, som her foreligger, viser i grunden, hvor dårligt den høje regering har formået at løse den stillede opgave. Den højtærede handelsministers tale var et forsøg på at forsvare den førte politik. Naturligvis har den højtærede regering undskyldninger for, at den er kørt fast. Det ville være en fuldstændig ubegribelig og hidtil uset situation, at en regering ikke havde undskyldninger nok til at forklare, at den ikke kunne komme videre. Vel, prisudviklingen har virkelig været Danmark ugunstig. Den har været det lige siden den ulyksalige devaluering, som fandt sted den 18. september i fjor, altså for snart et år siden.

Allerede dengang forklarede vi fra konservativ side regeringen, hvilke konsekvenser devalueringen ville få for importpriseniveauet, men den høje regering var på det tidspunkt endnu under indtryk af „det lune sving“. Dengang satte man kikerten for det blinde øje. Som det er regeringens skik, bagatelliserede den devalueringens virkninger. Måske jeg i det høje tings erindring kan genkalde de udtalelser, den fremsatte om, hvilken gunstig indflydelse devalueringen ville få på vor dollareksport, hvilke muligheder den ville åbne for at få ombyttet sterling med dollar, hvilken forbedring der i det hele taget ville ske, og hvor beskedne de prisstigninger ville blive, der ville følge efter. Først nu, et år efter, må den høje regering erkende sit fejlsyn, og den erkender det ikke een dag, før den står i den situation, at den i virkeligheden ikke kan komme videre uden alvorlige indgreb. Hvis regeringen havde lyttet til vore forudsigelser om prisbevægelsens forløb efter kronesænkningen, ville den allerede dengang have kunnet tage initiativer, som ikke havde haft disse forslags smertelige karakter og ikke det præg af utilstrækkelighed overfor problemets sande omfang, som nu er iøjnefaldende.

Den højtærede handelsminister — og han fik jo i dag bravt følgeskab af den ærede ordfører for socialdemokratiet — plejer almindeligvis at ville give det udseende af, at den konservative tanke om begrænsning